

Læringsglede

- Klassemiljø, medvirkende prosess.

Fra en plakat på veggen til en verdi klassen styrer etter.

Tenk hva som kan skje med barn og unges psykiske helse og engasjement når læringsglede preger hverdagen. Hvordan kan vi skape et klima i klassen der alle er opptatt av at alle skal få gleden av å oppleve dette?

Gjennom medvirkende prosesser stiger den indre motivasjonen til å engasjere seg og aktivt ta del i klassemiljøutviklingen.

Det handler i stor grad om de ansattes evne til virkelig å engasjere seg i hvordan alle har det og ta barns tanker, ideer og forslag på alvor.

Her kommer fire viktige punkter å tenke gjennom og ta med i forberedelsene:

- Spørsmålene vi stiller er viktig. Vi har laget et utkast, men bruk gjerne dine egne og tenk oppfølgingsspørsmål.
- Anerkjenn og vise interesse for tanker og ideer elevene har.
- Regissere samtaler som gjør alle til aktive deltagere (IRP).
- Holde ut. Prosesser krever tid og hyppig oppmerksomhet.

Vi ansatte må tillate oss å trene og av og til gjøre feil på samme måte som barn heller ikke får til alt de ofte verbalt ønsker å gjøre.

I en prosess kan alt endres underveis når man blir enige om det. Det er viktig å holde fokus på og etterspørre positive erfaringer. Det vi holder mye fokus på får vi mer av.

NB! Vi må ta utfordringer og utenforskap på største alvor og ha med oss tanken og holdningen at ALLE har ansvar for at ALLE har det bra.

Metodebeskrivelse

Her er beskrevet en prosess fra A til L. Du kan bruke hele eller deler av den. Gjør det på din måte, ut ifra dine erfaringer og de elevene du skal gjøre det sammen med.

Vi tar som utgangspunkt at dere har jobbet litt med karakteregenskapen **læringsglede** i forkant enten gjennom samtaler eller via tegneoppgave. Vi er opptatt av at ALLE skal få oppleve læringsglede i så stor grad som mulig. Det betyr at alle må ta ansvar for alle. Barna bør ha samtaler og konkrete treningsøvelser knyttet til

hva en selv kan gjøre for å skape læringsglede for seg selv og for andre. Læreren er også en viktig bidragsyter for å skape dette. Det vil komme mange kloke innspill fra elevene som kan være med på å justere lærerens undervisning i denne retningen.

For mye læringsglede: Det er vel ikke mulig å få for mye læringsglede. Da handler det mer om hvordan vi uttrykker vår læringsglede. Her er det vel mulig å uttrykke på en slik måte at det kan bli for mye av det gode. Så kanskje det kan være smart å holde fokuset på det i denne delen.

Barna får i oppgave gå til en del av klasserommet eller uterommet (kan også gjøres tenkt ved pulten, men har gode erfaringer med fysisk forflytning). Be de forestille seg at her i denne delen av rommet er det utrolig mye læringsglede som høres og synes. Det uttrykkes at det blir alt for mye av det gode.

La elevene ta korte samtaler med sidemannen og med små innspill i plenum (IRP).

- A. Hva kan vi se og høre når vi er et sted der mange uttrykker alt for mye læringsglede? Hvordan tror du det er å være et slikt sted når du selv opplever læringsglede? Hvilke tanker og følelser kan en få da? Hvordan tror du det er å være i en slik situasjon når du selv ikke opplever å ha læringsglede? Hvilke tanker og følelser kan en få da?
- B. Hvordan er det å lære i et klasserom der det bobler og koker av læringsglede?
- C. Hvis man har det slik over lang tid, hva tror du det kan føre til? (for deg, for klassemiljøet, for læring osv.)

For lite læringsglede: Be så barna gå til motsatt ende av rommet. Be de forestille seg at her er det alt for lite eller overhodet ingen læringsglede.

La elevene føre korte samtaler med sidemannen og med små innspill i plenum.

- D. Hvordan kan det se ut tror du? Hva kan du se eller høre når det er totalt mangel på læringsglede? Hvordan tror du det oppleves å være et slikt sted? Hvilke tanker og følelser kan du få?
- E. Hvordan tror du det er å lære i et klasserom der det vises svært lite læringsglede?
- F. Hva tror du det kan føre til hvis en går i en klasse der det vises svært lite eller ingen læringsglede? (for deg, for klassemiljøet, for læring)

Nå nærmer vi oss at elevene begynner å definere hvordan de ønsker at læringsglede skal se ut i deres klasse.

Passe med læringsglede: Be elevene gå til midten av rommet. Be de forestille seg at her er det fantastisk god læringsglede.

- G. La oss tenke oss at vi går inn i klasserom med masse god læringsglede.
Hva hører og ser vi?
Hva er det som gir deg god læringsglede? Hva er det du kan gjøre for å skape det? Hva er det læreren din kan gjøre mer av eller annerledes for å skape mer læringsglede hos deg? Hva tenker du at dine klassevenner kan gjør for at du skal få læringsglede?
- H. Elevene går så til plassen sin og skriver ned tanker og ideer de har når det gjelder konkrete ting man kan gjøre for å skape læringsglede for en selv og for de andre i klassen.
- I. Alle tanker og ideer elevene har samles i et tankekart eller på en plakat.

Konkret planlegging:

- J. Nå skal vi finne ut hva vi skal gjøre her i klassen for at læringsglede skal bli en verdi klassen styrer etter. Lista eller plakaten med en mengde gode tips og ideer kan redigeres. Da kan en gå en liten runde der en rydder og legger litt like forslag i sammen.

NB! Alle ikke utsagn vendes til hva man ønsker skal skje. Når det f.eks. kommer innspill om at vi ikke forstyrre andre når vi har masse læringsglede, så kan følgende oppfølgingsspørsmål stilles: Hva skal vi gjøre når vi opplever mye læringsglede? Disse utsagnene kan så skrives ned. Det har større effekt å holde fokus på det vi vil oppnå enn det vi vil unngå.

- K. Når en revidert liste er klar kan man foreta en høytidelig avstemming med mål om å ende opp med 4 – 6 konkrete gjennomførbare tiltak. Disse bør lages på en fin plakat og henge synlig der elevene oppholder seg. Kanskje noen trenger det som en påminner på pulten sin også.
- L. Da starter veien mot målet. Klassen kan velge ut en ting de felles skal trene på. I tillegg kan hver elev velge ut en ting de ønsker å trene på. Det skrives opp og en starter litt samtaler om hvordan de kan hjelpe og støtte hverandre for å klare det. Ingen er perfekte. Vi kommer til glemme oss. Da trenger vi påminning, hjelp og støtte.

Klassen har nå gjennom en medvirkende prosess bestemt hva og hvordan man skal jobbe mot et klassemiljø preget av læringsglede for alle.

Nå starter det viktigste arbeidet. Det må holdes liv i det klassen har bestemt. Vår erfaring er at dette gjøres best ved hyppig oppmerksomhet. Man trenger ikke sette av hele timer for å løfte gode eksempler, episoder, refleksjoner rundt status osv., men små og hyppige samtaler i starten av timen, midten eller før man går ut til friminutt.

Vi har lagt inn et eksempel på refleksjon rundt status, **Skalering – refleksjon over veien mot målet**, men viktigst av alt er at du finner din vei ved bruk av styrkefokus, medvirkning, anerkjennelse og relasjonsfokus. Gi både deg selv og elevene anledning til å trene og også feile. Her ligger det mye læring.

Vi opplever at det er viktig at det er noe synlig i klasserommet, på pulten el. Som minner elever og ansatte på hva vi har som hovedfokus nå.